

KORECE SÖZCÜKLERİN ANLAM İLİŞKİLERİ YÖNÜNDEN TÜRKÇE SÖZCÜKLERLE KARŞILAŞTIRMALI ANALİZİ

Doç. Dr. Göksel TÜRKÖZÜ*

Öz

Yabancı dil ediniminde en önemli unsurlardan birisi sözcük dağarcığıdır. Hem anadilde hem de yabancı dilde sözcük edinimi hayat boyu devam eder. Yabancı dilde dilbilgisi kuralları tam bilinmese de iletişimde büyük sorunlar yaşanmaz ancak sözcükler olmadan konuşanın niyeti dinleyiciye kesin olarak aktarılamaz. Bu sebeple yabancı dil öğreniminde karşılaşılan zorlukların çoğunluğu sözcük bilgisinin yetersizliğinden kaynaklanır.

Kore Dili sözcük hazinesi zengin olan bir dildir. Çok anlamlılık, eş anlamlılık, eş seslilik Korece sözcüklerde çok fazla görülen durumlardır. Aynı zamanda Korece sözcük yapısını pek çok dilden ayıran kendine has durumlar söz konusudur. Saygı derecesi içeren sözcükler, Çince kökenli sözcükler, sesletimi aynı olmasına rağmen yazımı ve anlamı farklı sözcükler, Korece sözcük yapısının kendine has özelliklerinden bir kaçıdır.

Kore dilindeki zengin sözcük hazinesi yabancı dil olarak bu dili öğrenenler için büyük zorluklar doğurmaktadır. Korece sözcük ediniminin doğru ve verimli gerçekleşebilmesi, sözcük yapısının bilinmesi ve anlam ilişkilerinin tam kavranması ile mümkün olacaktır.

Bu sebeple bu çalışmada Korece sözcük yapısı genel hatları ile incelenecek daha sonra da anlam ilişkileri yönünden Türkçe sözcüklerle karşılaştırma yapılacaktır. Bu karşılaştırma yapılırken Türk öğrenciler için Korece sözcük eğitimi göz önünde bulundurulacaktır.

Anahtar Kelimeler: Türkçe sözcükler, Korece sözcükler, Korece sözcük yapısı, sözcükler arası anlam ilişkisi, saygı derecesi, çok anlamlılık, eş seslilik, eş anlamlılık, zıt anlamlılık.

COMPARATIVE ANALYSIS OF KOREAN WORDS WITH TURKISH WORDS IN TERMS OF MEANING RELATIONS

Abstract

One of the most important things in foreign language acquisition is vocabulary. Vocabulary acquisition is a life-long process both in native and foreign languages. In a foreign language, one does not have huge problems in communicating without a thorough knowledge of the grammatical rules; yet, the speaker cannot convey his intentions to the listener(s) without required vocabulary. For this reason, the majority of problems in foreign language acquisition stems from an inadequacy of vocabulary.

Korean is a highly rich language in terms of vocabulary. Polysemy, synonymy and homophony are common element of it. Besides, there are trademark aspects of Korean vocabulary that distinguishes it from many other languages. Words indicating respect, those of Chinese origin, other words having the same spelling and meaning though they have the same pronunciation are some of the signs of the idiosyncrasy of Korean language.

* Erciyes Üniversitesi Edebiyat Fakültesi, sgturkozu@erciyes.edu.tr

The richness of vocabulary in Korean language causes huge problems for the learners of it as a foreign language. The true and efficient vocabulary acquisition of Korean language is only possible through a thorough knowledge of the word formations and semantic relations.

Thus, the aim of this article is to analyze the word formations in Korean in detail and, then, to compare and contrast them with Turkish words in terms of semantic relations. As the starting point of this comparison, Turkish students who are learning Korean as a foreign language will be focused.

Keywords: Turkish words, Korean words, Korean vocabulary structure, meaning relations between words, honorific form, polysemy, homophony, synonymy, antonymy

1. Giriş

Sözcükler, ses ve anlamın bir araya gelmesi ile meydana gelir. Ses dilin biçimini, anlam ise dilin içeriğini ifade eder. Yabancı dilde konuşurken dilbilgisi kuralları tam bilinmese de bir yere kadar iletişim kurulabilir ancak sözcükler olmadan söylenmek istenilen yani konuşanın niyeti dinleyiciye kesinlikle aktarılamaz. Özel bir ortam ya da durumda uygun sözcükleri kullanarak muhatap ile iyi bir iletişim kurabilmesi için yeterli miktarda sözcük edinimi gereklidir ve bunun için de kişisel çaba şarttır. Bu sebeple yabancı dil öğreniminde karşılaşılan zorlukların çoğunluğu sözcük bilgisinin yetersizliğinden kaynaklanır. Seviye ilerledikçe sözcüklere duyulan ihtiyaç daha da artar. Yabancı dil öğrenen bir öğrenci sözcük öğrenmek için çok fazla zaman ve çaba harcamaktadır. Bu bütün yabancı dil öğreniminde aynıdır ancak Korece öğreniminde ifade zenginliğinden dolayı çok daha fazla çaba gerekmektedir.

Sözcük bilgisi, sözcükleri anlama ya da kullanma konusunda dil kullanıcılarının yeteneği olarak tanımlanabilir.¹ Sadece sözcüğün sesletim ve biçimini bilmek değil, anlam ve kullanım kuralları hakkında da bilgi sahibi olmak gerekmektedir. Böylece öğrencilerin sözcük bilgisini arttırmak için dil eğitiminde gerekli sözcüklerin seviyesi hakkında sabit ölçütlerin oluşturulması önemli konulardan biridir.

Anadilde olduğu gibi yabancı dil ediniminde de sözcük bilgisi kişinin kültürel servetidir. Dil öğrenimi süresince hatta hayat boyunca sözcük edinimi devam eder. Sözcükler kişinin düşünce tarzını ve ifadelerinin seviyesini belirler.

Türkiye’de Korece öğrenen öğrencilerin çoğunun dilbilgisinin yanı sıra sözcük ediniminde de çok zorlandığı görülmektedir. Dilbilgisi Korecenin yapısını oluştururken sözcükler Koreceyi oluşturan gerçek içeriktir.

Korecenin zengin sözcük hazinesi Korece öğrenen Türk öğrenciler için büyük zorluklara sebep olmaktadır. Bu sebeple bu yazıda Korece ve Türkçe sözcükler anlam ilişkileri yönünden karşılaştırılacaktır. Karşılaştırmalı analiz öncesinde yabancı dil olarak Korecenin sözcük yapısı incelenecek ve yabancı öğrencilerin sözcük ediniminde zorlandığı durumlara değinilecektir. Sözcüklerin anlam yönünden ayırt edici özellikleri örneklerle incelenecektir.

¹ Gim Goanğhe(김광혜), *Kore Dili Sözcük Hazinesi Tespiti*(국어 어휘론 개설), Cimmundang(집문당), Seoul 1995, s. 305.

2. Korece Sözcük Yapısı

Korece, Türkçe gibi eklemeli bir dildir, ek ve edatlar çoktur. Altay Dil Ailesine mensup olduğu için Türkçe ile dilbilgisi yönünden büyük benzerlikler gösteren Korece, sözcük yönünden çok çeşitli ve zengin bir dildir. Türkçe'nin sözcük açısından Arapça ve Farsçadan etkilenmesi gibi Korece de pek çok Çince kökenli sözcüğü kendi diline dâhil etmiştir. Aynı zamanda Korecede ifade derecelerinde saygı unsuru olduğu için bazı sözcüklerin saygı dereceleri de mevcuttur.

İ Çunğu(1994), Korece sözcüklerin özelliklerini analiz ederek Kore Dilinin sözcük yapısını aşağıdaki gibi açıklamıştır.

- a) Eşanlımlı sözcük çoktur.
- b) Eş sesli sözcük çoktur.
- c) Saygı derecesi belirten sözcükler mevcuttur.
- ç) Sözcüklerde harf değişiklikleri ile anlam değişebilir.
- d) Kavramlarda Hanca(Çince kökenli sözcükler) kullanımı fazladır.
- e) Temel seviye sözcüklerde Öz Korece, teknik sözcükler içinde Hanca kökenli olan çoktur.
- f) 2, 3, 4 heceli sözcükler fazladır.
- g) Fiil kökleri eklere göre biçim değişikliğine uğramaz.

Eşanlımlı ve eş sesli sözcüklere sonraki bölümde değinilecektir. Korecede 2, 3, 4 heceli sözcüklerin fazla olması² ve fiil köklerinin ek aldığı halde değişime uğramaması³

² Korecede tek heceli sözcüklerin de çok olmasının yanı sıra 2, 3 ve 4 heceli sözcükler çoğunluktadır. Özellikle 2 heceli sözcükler daha fazla bulunmaktadır. Aşağıdaki tabloda birkaç örnek verilmiştir;

	Korece Sözcük	Sesletimi	Anlamı
2 heceli	학-교	hag-gyo	okul
	학-생	hag-senġ	öğrenci
	교-실	gyo-şil	sınıf
3 heceli	교-과-서	gyo-goa-sio	ders kitabı
	우-체-국	u-çe-gug	postane
	비-행-기	bi-henġ-gi	uçak
4 heceli	가-르-치-다	ga-rı-çi-da	öğretmek
	아-름-답-다	a-rım-dab-da	güzel olmak
	대-한-민-국	de-han-min-gug	Kore

³ Korece fiiller zaman eki gibi herhangi bir ek aldığı köklerinde bir değişiklik olmaz. Örneğin 'Gada(가다-gitmek)' fiilinin geniş zaman hali 'ganda(간다-gider, gidiyor)', geçmiş zaman hali 'gadda(갔다-gitti)', gelecek zaman hali ise 'gagedda(가겠다-gidecek)' ve 'gal gjoşida(갈 것이다-gidecek)' şeklinde olur.

Türkçe sözcüklerle benzerlik gösterdiği için bu konulara burada değinmeye gerek duyulmamıştır.

Bu bölümde yabancı öğrencilerin en çok zorlandığı diğer maddelerdeki unsurlar detayları ile incelenecektir. Korece sözcüklerin yapısı ile ilgili olarak İ Çunğu(1994)'nun açıkladığı bu maddeler haricinde başka konular da söz konusudur. Örneğin, Korece sözcükler arasında sesletim yönünden benzerlik ilişkisi mevcuttur. Ayrıca yine bu maddelerde olmayan bir diğer konu Korece sözcükler arasında anlam ve yazılışı farklı da olsa sesletimi aynı olan sözcükler de vardır ki bunlara bu bölümde değinilecektir.

2.1. Saygı Dereceli Sözcükler

Korecede saygı derecesi olan sözcükleri Türközü S.G.(2009) tevazu ve hedef yüceltme sözcükleri olarak ikiye ayırmıştır. Saygı derecesi belirten sözcüklerin varlığı öğrencilerin Korece sözcükleri öğrenirken karşılaştıkları en büyük zorluklardan biridir. Bu dereceler içinde hedefin yüceltildiği sözcüklerle birlikte özneyi alçaltan yani tevazu sözcükleri de vardır. Yani hem hedefi yüceltip hem de özneyi alçaltma söz konusudur.

Korecede iki tane birinci tekil şahıs zamiri ya da birinci çoğul şahıs zamirinin olması buna örnek teşkil eder⁴. Korecede iki tane 'ben' zamiri mevcuttur. 'C10(저)' ve 'na(나)'. 'C10(저)' saygı gösterilmesi gereken kişiye kendimizden bahsederken kullanılır, 'na(나)' saygı göstermeye gerek olmadığı durumlarda kullanılır. 'C10(저)' muhabata yönelik tevazuu ifade eder. Bu durum sadece zamir ya da isimlerle sınırlı kalmayıp fiillerde de göze çarpar. Normal derecede 'sormak' 'mudda(묻다)' iken saygı gösterilmesi gereken bir kişiye bir şey sorarken 'Y10cubda(여쭙다)' fiili aynı anlamda kullanılır.

Örnek 1.

a) C10nın sıonsengnimil böbgo şipsımnida(저는 선생님을 뵈고 싶습니다). Ben öğretmenimi görmek istiyorum.

b) Nanın çingurul boggo şipda(나는 친구를 보고 싶다). Ben arkadaşımı görmek istiyorum.

Yukarıdaki örnek 1a'da 'c10(저)' zamiri ve 'böbda(뵈다)' fiili saygı içeren sözcüklerdir. 1b'de görülen 'na(나)' zamiri ile 'boda(보다)' fiilinde ise herhangi bir saygı unsuru söz konusu değildir. 'Görmek, bakmak' anlamındaki 'böbda' fiili saygı içeren bir sözcüktür. Örnek 1a'da 'c10' zamiri konuşan kişinin tevazu gösterdiğini, 'böbda' fiili ise öğretmene saygı gösterdiğini ifade etmektedir.

Saygı derecesi içeren sözcüklere Türkçeden bir örnek vermek gerekirse 'vefat etmek', 'teşrif etmek' ve 'naaş' gibi sözcükler karşıdaki kişiye yönelik saygıyı ifade ettiği gibi Korecede de bu şekilde muhabata yönelik saygı ifadesi olan sözcükler mevcuttur. Ölmek fiili 'cugda(죽다)' iken 'vefat etmek' 'doragaşida(돌아가시다)', 'ceset' sözcüğü 'şiçe(시체)' iken 'naaş' 'şişin(시신)'dir. Bu tür sözcüklerin oldukça fazla olması Korece sözcük ediniminde zorluklar yaşanmasına sebep olmaktadır.

⁴ S. Göksel Türközü, *Korece ve Türkçe Arasındaki Benzerlikler*, Likya Yayınları, Ankara 2009, s. 68.

Günümüz Korecesinde artık çok kullanılmayan saygı dereceli sözcükler de vardır. Beden, vücut anlamına gelen ‘mom(몸)’ sözcüğünün saygılı olan ‘ogçe(옥체)’ günümüzde fazla kullanılmamaktadır. ‘Ogçe’ ‘kralın bedeni’ anlamında kullanılmaktaydı.

Yine Korecede içeriğinde saygı derecesi bulunan yani saygı eki ‘nim(님)’⁵ alan sözcükler vardır ki bu sözcükler saygı eki olmadan pek kullanılmaz. Örneğin bir hocanın ya da bir büyüğün hanımına ‘samnim(사모님)’ hitabı kullanılır. Yine ‘sonnim(손님)’ sözcüğü saygı eki ‘nim’ almıştır ve ‘misafir/müşteri’ anlamındadır.

Aşağıdaki tabloda özneyi alçaltan tevazu sözcüklerinin normal biçimleri ile saygı içeren biçimleri birlikte verilmiştir⁶.

SÖZCÜK TÜRÜ	NORMAL DERECE		SAYGILI DERECE		TÜRKÇE ANLAMI
	Sözcük	Sesletimi	Sözcük	Sesletimi	
Zamir	나	na	저	ciɔ	ben
	우리	uri	저희	ciɔhiy	biz
Fiil	주다	cuda	드리다	dɾida	vermek, sunmak
	묻다	mudda	여쭙다	yɔccubda	sormak
	보다	boda	뵙다	böbda	görmek, ziyaret etmek
	데리다	derida	모시다	moşida	(insan)götür-/ağırla-
	감사하다	gamsahada	감사 드리다	gamsa dɾida	teşekkür etmek
	부탁하다	butakada	부탁 드리다	butag dɾida	rica etmek
	말하다	malhada	말씀 드리다	malssım dɾida	söylemek
	미안하다	mianhada	죄송하다	cösonghada	özür dilemek
İsim	말	Mal	말씀	malssım	söz, konuşma

Tablo 1. Özne Alçaltma Sözcükleri

⁵ Bu ek Korecede hitap ve unvanlara eklenen saygı ekidir. Bu ek dinleyici için kullanılabilecek en yüksek saygı derecesidir. İsmine sonuna eklenen ‘-nim’ saygı eki Korecede çok geniş bir kullanım alanına sahiptir. bk. Türközü, *age.*, s. 42.

⁶ Türközü, *age.*, s. 79.

Hedef yücelten sözcükler aşağıdaki tabloda normal ve saygılı halleri ile verilmiştir.

Hedef Yüceltme Sözcükleri					
SÖZCÜK TÜRÜ	Normal		Saygılı		Türkçe
	Sözcük	sesletimi	Sözcük	sesletimi	
Fiil	먹다	miogda	잡수시다	cabsuşıda	yemek
	자다	cada	주무시다	cumuşıda	uyumak
	죽다	cugda	돌아가시다	doragaşıda	ölmek/vefat etmek
	말하다	malhada	말씀하시다	malssımhaşıda	söylemek/konuşmak
İsim	사람	saram	분	bun	insan, kişi
	이름	irim	성함	sıonğham	ad, isim
	말	mal	말씀	malssım	söz
	집	cib	택	deg	ev
	밥	bab	진지	cinci	yemek
	나이	nai	연세	yıonse	yaş
	생일	senğil	생신	senğşin	doğum günü
	어머니	ıomıoni	모친	moçin	anne
	아버지	abıoci	부친	buçin	baba
	어른	ıorın	어르신	ıorışin	yetişkin
	아내	ane	부인	buin	eş, hanım
	이/이빨	i/ibbal	치아	çia	diş
	병	byıong	병환	byıonğhoan	hastalık
	시체	şıçe	시신	şışin	ceset/naaş
Sıfat	있다	idda	계시다	geşıda	bulun-/var ol-
	아프다	apıda	편찮으시다	pyıonçanışıda	hasta olmak

Tablo 2. Hedef Yüceltme Sözcükleri

Saygı içeren sözcükler arasında 3 ayrı saygı derecesinin görüldüğü sözcükler de vardır. 3 ayrı derecede saygı içeren sözcüklere örnekler tablo 3'te verilmiştir.

1.Derece		2.Derece		3.Derece		Türkçesi
Sözcük	sesletimi	Sözcük	sesletimi	Sözcük	sesletimi	
먹다	mıogda	드시다	dışıda	잡수시다	cabsuşıda	yemek
주다	cuda	드리다	dırıda	올리다	ollıda	vermek
이름	ırım	성함	songham	함자	hamca	isim

Tablo 3. 3 ayrı dereceli sözcükler

2.2. Sözcüklerde Ses Değişimi

Sözcük içinde ses değişmesi ile sözcüğün anlamında oluşan farklar genelde renklerde, sıfatlarda ve yansıma sözcüklerinde söz konusudur. Sıfat ve yansımaların dereceleri ses değişiklikleri ile artar ya da azalır. Renklerde de aynı şekilde koyuluk, açıklık tonlarına göre bazen de büyüklük küçüklük durumlarına göre sözcük içinde ses değişimleri görülür.

Örnek 2.

a) ggamata(까맣다) < gıomıota(꺼멩다)

Örnek cümle

1. Mıorikarağı ggamata(머리카락이 까맣다). Saçları siyah.

2. Sone mudın mıoğı gıomıota(손에 묻은 먹이 꺼멩다). Elime bulaşan mürekkep simsiyah.

b) kamkamhada(캄캄하다) < kıomkıomhada(킄킄하다)

Örnek cümle

1. Bami cinhığ gaçi kamkamhada(밤이 진흙 같이 캄캄하다). Gece çamur gibi karanlık.

2. Yuriçanđı obsıosıo cıhaşırı kıomkıomhada(유리창이 없어서 지하실이 턄킄하다). Pencere olmadığından bodrum kapkaranlık.

Örnek 2a'daki 'ggamata(까맣다)' ile 'gıomıota(꺼멩다)' sözcüklerinin ikisi de 'siyah olmak' demektir. Birinci sözcükde 'a', ikinci sözcükde 'ıo' sesi kullanılmıştır. Yine örnek 2b'deki 'kamkamhada(캄캄하다)' ile 'kıomkıomhada(킄킄하다)' sözcüklerinin ikisi de 'karanlık olmak' demektir. 'a' ve 'ıo' sesleri karanlığın derecesindeki farkı ifade eder. Yani 'kıomkıomhada' derece olarak 'kamkamhada'dan daha güçlü daha karanlıktır.

Örnek 3.

a) bodırabda(보드랍다) < budırıobda(부드럽다)

Örnek cümleler

1. Sonyioiy soni caggo bodırabda(소녀의 손이 작고 보드랍다).

Küçük kızın eli küçük ve yumuşak.

2. Oggami budıriobda(옷감이 부드럽다).

Kumaş yumuşak.

b) gganğçunğ gganğçunğ (강충강충) < ggıonğçunğ ggıonğçunğ (경충경충)

Örnek cümleler

1. Ganğaciga gganğçunğ gganğçunğ ddüio nonda(강아지가 강충강충 뛰어 논다).

Enik zıp zıp zıplayarak oynuyor.

2. Sasımı ggıonğçunğ ggıonğçunğ ddüio danında(사슴이 경충경충 뛰어 다닌다).

Geyik zıp zıp zıplayarak dolaşıyor.

Örnek 3a'daki 'bodırabda(보드랍다)' ve 'budıriobda(부드럽다)' sözcüklerinin ikisi de 'yumuşak' anlamına gelir. Bu ikisi arasındaki fark boyutla alakalıdır. Yani 'o' ve 'a' seslerinin olduğu 'bodırabda' küçük şeylerin yumuşak olmasında bahsederken kullanılır. Diğeri ise daha genel anlamda, daha büyük şeyler için kullanılmaktadır. Örnek 3b'de 'zıp zıp' anlamına gelen iki yansıma verilmiştir. 'Gganğçunğ gganğçunğ(강충강충)' yansıması daha tavşan gibi küçük hayvanlar için kullanılırken iki tek sesin değiştiği 'ggıonğçunğ ggıonğçunğ(경충경충)' yansıması ise kanguru gibi büyük hayvanlar için kullanılmaktadır.

2.3. Hanca kökenli sözcükler

Hanca⁷ aslında Çin yazısı olup milattan önceki dönemlerde Kore'ye girmiştir. Korece sözcüklerin yarısından fazlası Hanca olduğu için Hancayı bilmek Koreceyi anlamakta çok kolaylık sağlar⁸. Kavramlar genelde Hanca kökenlidir. Bu sebeple yüksek seviye Korece için Hanca bilmek şarttır. Eş sesli çok fazla Hanca sözcük olduğu için bunların anlamlarını ayırt etmek Hanca yazılışları ile mümkün olmaktadır.

Kore Dilinde Hanca, bir karakterin anlamı ve bir karakterin sesinin birleşmesi ile oluşan yazının adıdır⁹. Örneğin 'öğrenmek' anlamındaki 'hag(학)' hecesinin Hanca karakteri(學)nin ortak olarak kullanıldığı birkaç sözcük tablo 4'de verilmiştir.

⁷ Kore, pek çok Uzak Doğu ülkesi gibi kültür konusunda Çin'den büyük ölçüde etkilenmiş bir ülkedir. Kore alfabesi Hangıl'ın oluşumuna kadar Koreliler yazı olarak Çince karakterleri kullanmışlardır. Bu Çince karakterler Korecede 'Hanca', Japoncada ise 'Kanji' olarak adlandırılmaktadır. Bu sebeple Korecede Çince kökenli sözcük oldukça çoktur. Bu sözcükler Hanca hecelerden oluşmaktadır. Her bir Hanca karakter bir hecedir. Hancalar bilinmeden Korece sözcük edinimi mümkün olmaz.

⁸ S. Göksel Türközü-S. Kim, *Korece 2*, Lotus Yayınları, Ankara 2013, s. 9.

⁹ Türközü-S. Kim, *age.*, s. 9.

Korece sözcük	Türkçe Sesletimi	Hancası	Türkçe anlamı
학교	haggyo	學校	okul
학생	hagsenĝ	學生	öğrenci
학장	hagcanĝ	學長	dekan
입학	iphag	入學	okula giriş
개학	gehag	開學	okulun açılması
방학	banĝhag	放學	dönem tatili
학문	hanĝmun	學問	çalışma, öğrenme
문학	munhag	文學	edebiyat/yazı bilimi
언어학	ionohag	言語學	Dil bilimi

Tablo 4. 'hag(학/學)' hecesi ile oluşturulan sözcük örnekleri

Bu 'hag(학)' hecesini bilen bir kişi bu hecenin olduğu sözcüklerin genelde okul ya da bilimle ilgili sözcükler olduğunu anlayabilir. Hanca bilmeden Kore ve Korece tam olarak öğrenilemez ve bu konuda bilimsel çalışma yapılamaz. Hanca aslında eşyaların ve varlıkların şekillerini örnek alan resim yazısından doğmuştur. Günümüze dek gelen Hancada da bu tür bir yazının temeli mevcuttur.

Hanca kökenli isimler 'hada(하다)' fiili eklenerek fiil haline gelir. 'Hada(하다)' fiili Türkçede 'yapmak', 'etmek' anlamlarına gelmektedir.

Örnek 4.

a) il+hada(일+하다) iş yapmak

b) gongbu+hada(공부+하다) ders yapmak, ders çalışmak

2.4. Öz Korece ve Hanca ifadeler

Korecenin sözcük hazinesi oldukça zengin olduğu için öğrenciler en çok sözcük öğrenirken zorlanmaktadır. Öz Korece ifadelerin bir de Hanca kökenli sözcükleri mevcuttur. Aşağıdaki tablo 5.'te hem Öz Korece ifadeler hem de aynı anlama gelen Hanca kökenli sözcüklerden örnekler verilmiştir.

Sıra	Korece İfade		Hanca sözcük		Türkçe
	Sözcük	Sesletimi	Sözcük	Sesletimi	
A	여름 옷	yıorım od	하복	habog	yazlık kıyafet

B	책 읽기	çeg iggi	독서	dogsio	kitap okuma
C	어머니 사랑	iomioni saranĝ	모성애	mosionĝe	anne sevgisi

Tablo 5. Öz Korece ve Hanca sözcükler

Tablo 5A'daki 'yırım od(여름 옷)(yazlık kıyafet)' ifadesi Hanca kökenli 'habog(하복)' sözcüğü ile de karşılık bulmaktadır. Yine 5B'deki 'çeg iggi(책 읽기)(kitap okumak)' ifadesi 'dogsio(독서)' sözcüğü ile de ifade edilir. Ancak, yazlık kıyafet ifadesini temel seviyedeki bir Türk öğrenci sözcükleri tek tek çevirerek 'yırım od(여름 옷)' ifadesini kullanabilir. Ya da aynı şekilde kitap okuma ifadesini 'çeg iggi(책 읽기)' şeklinde kullanabilir. Fakat seviye ilerledikçe Hanca kökenli sözcükler olan 'habog(하복)' ve 'dogsio(독서)' sözcüklerini kullanmak durumundadır. Türk öğrencilerde 'habog(하복)' ya da 'dogsio(독서)' yerine 'yırım od(여름 옷)' ya da 'çeg iggi(책 읽기)' gibi ifadeleri tercih etme eğilimi çoktur. Yine 5C'de 'anne sevgisi' ifadesi yine Hanca hecelerinin bir araya getirilmesi ile tek bir sözcük olarak 'mosioĝe(모성애)' şeklinde görülür.

2.5. Yapısal Benzerlik İlişkisi

Korecede ses ve anlam yönünden benzerlik gösteren pek çok sözcük mevcuttur. Ayrıca bu gruba Türk öğrencilerin sesletimde zorlandığı benzer sesletimli sözcükler de dâhil edilebilir. Aynı zamanda sesletim benzerliğinden dolayı Korelilerin bile yazarken karıştırabildikleri sözcükler vardır. Aşağıdaki örnek 5'de yabancı öğrencilerin ses benzerliğinden dolayı zorlandıkları ikişer sözcük görülmektedir. Örnek 6 ve 7'deki sözcükler ise Korelilerin bile yazarken karıştırdıkları sözcüklerdir.

Örnek 5.

a) Gıod(것), 'şey' god(곳) 'yer'

Gı gıosıl gı gosesio sadda(그 것을 그 곳에서 샀다). O şeyi o yerden aldım.

b) Banĝ(방) oda, bbanĝ(빵) ekmek

Banĝesio bbanĝıl mioĝnında(방에서 빵을 먹는다). Odada ekmek yiyor.

Örnek 6.

a) Nıomıo 넘어 aşıp,

Sanıl **nıomıo** maire doçakedda(산을 넘어 마을에 도착했다).

Dağı **aşıp** köye vardım.

b) Nıme ötesine, ötesinde

San **nıomıo** hega cıodda(산 너머로 해가 졌다).

Dağın **ötesine** doğru güneş battı.

Örnek 7.

a) Bandışı(반드시): mutlaka,

Nıının **bandışı** gı irıl heya handa(너는 반드시 그 일을 해야 한다).

O işi mutlaka yapmalısın.

b) Bandışı(반듯이): dümdüz

Mıorırıl **bandışı** bıııodda(머리를 반듯이 빗었다).

Saçını dümdüz taradı.

2.6. Okunuşları aynı Anlam ve yazılışları farklı sözcükler

Korecede anlam ve yazılışları farklı olduğu halde aynı şekilde sesletilen sözcükler oldukça fazladır.

Bunun birinci sebebi Korece hece sonu ünsüzlerindeki sınırlamalardır. Örneğin Korece ‘d(ㄷ), s(ㅅ), c(ㅈ), ç(ㅊ), t(ㅌ)’ ünsüzleri hece sonunda ‘d(ㄷ)’ olarak okunur. Bu sebeple bu ünsüzlerle biten sözcüklerin hepsinin sonu ‘d’ okunduğu için anlamları farklı da olsa sesletim özellikleri aynıdır. Bu sebeple anlamları ve yazılışları farklı da olsa sesletimleri aynı olan sözcüklerin yabancılar tarafından öğrenilmesi zor olur. Aşağıdaki tablo 6’daki üç sözcüğün sesletimi de ‘bid’ şeklindedir. Ancak hepsinin yazılışı ve anlamı farklıdır.

Sıra	Korece Sözcük	Sesletimi	Anlamı
A	빗	bid	Tarak
B	빚	bid	Borç
C	빛	bid	Işık

Tablo 6. Sesletimi aynı, anlamı farklı sözcükler

İkinci sebep Hancadaki farklardan dolayı sesletimi aynı olsa da Hancası farklı olduğu için bu tür sözcükler ortaya çıkmıştır. Hanca kökenli sözcüklerde de sesletim benzerlikleri görülmektedir. Örneğin Yongmun(역문) ‘çeviri metin’ Yongmun(영문) ‘İngilizce yazı’ anlamına gelmektedir ve iki sözcüğün sesletimi aynıdır.

Kimi sözcükler ek aldığı da aynı durum ortaya çıkar. Aşağıdaki örnek 8a’daki ‘nanın(나는)’ ‘ben’ anlamında kullanılmakta olup 8b’deki ‘nanın(나는)’ ‘nalda’ yani uçmak fiiline ek eklenerek ‘uçan’ anlamına gelen bir ifadedir.

Örnek 8.

a) **Nanın** hagsenğida(나는 학생이다). Ben öğrenciyim.

b) **Nanın** sega bidulgida(나는 새가 비둘기다). Uçan kuş güvercindir.

3. Korece Sözcüklerin Anlamına Göre Analizi

İki farklı dilin sözcükleri değişik biçimlerde karşılaştırılabilir. Sözcükler dilbilgisi ya da sesbilgisi gibi sabit olmadığı gibi her dilde farklı sınıflandırmalar olabileceği için Türkçe ve Korecedeki tüm sözcükleri belirli bir ölçüt oluşturarak sınıflandırıp karşılaştırmak neredeyse imkânsızdır. Ancak her dilin yapısal açıdan kendine has özellikleri vardır ve bu sebeple burada Korece sözcükler anlamlarına göre sınıflandırılarak Türkçe karşılıkları ile karşılaştırılacaktır.

Sözcük boyutunda karşılaştırma analizi, iki dildeki sözcüklerin birbirinden nasıl ayrıldığı ile ilgili konudur. Yani Korecede bir sözcük birçok anlam içerebilirken, Türkçede bu anlamlar tek tek farklı sözcüklerle ifade edilebildiği gibi bunun tersi durumlar da söz konusu olabilmektedir.

Sözcükleri anlamlarına göre sınıflandırırken tek bir sözcüğün içindeki anlam ilişkisi ve sözcükler arasındaki anlam ilişkisi olarak ayırım yapmak mümkündür. Cho Hyongyong(2000:84) Korece sözcükleri, anlam ilişkilerine göre aşağıdaki gibi sınıflandırmıştır;

Çok anlamlı sözcükler,

Eş sesli sözcükler,

Eş anlamlı sözcükler,

Zıt anlamlı sözcükler,

Üst başlık-alt başlık sözcükler.

Bu bölümde Korece sözcükler önce sözcük içindeki anlam ilişkileri yönünden, daha sonra da sözcükler arası anlam ilişkisi yönünden analiz edilip Türkçe sözcüklerle karşılaştırılacaktır. Bir tek sözcüğün içinde çokanlamlılık ve eş seslilik ilişkilerinden söz etmek mümkündür. Birkaç sözcük arasındaki ilişkiler ise eş anlamlılık, zıt anlamlılık, üst başlık – alt başlık sözcükler şeklinde incelenecektir.

3.1. Tek Sözcük İçindeki Anlam İlişkisi:

3.1.1.Çok Anlamlılık

Köken olarak bir anlam taşıyan sözcüğün anlamını genişleterek birbirinden farklı olsa da arasında bir bağ olan birden çok farklı anlam taşıma durumudur. Bir sözcüğün ilk anlamı dışında, sözcüğe zamanla yüklenen yeni anlamlar en az ilk anlamı kadar bilinir ve kullanılır olunca çok anlamlılık ortaya çıkmıştır. Çok anlamlı sözcükler bağımsız anlamları karşılamalıdır.

Örneğin Korecede dıl다(들다) fiilinin asıl anlamı dışarıdan içeriye girmektir. Yan anlamları ise tablo 6.'da görüldüğü gibidir.

Sıra	Korece Cümle	Sesletimi	Anlamı
A	맛있게 들다	Maşigge dıl다	Afiyetle yemek.
B	힘이 들다	Himi dıl다	Güç gerektirmek, zor olmak.

C	비용이 들다	Biyonği dılđa	Masraf olmak
Ç	정신이 들다	Conğşini dılđa	Kendine gelmek
D	감기가 들다	Gamgiga dılđa	Gribe yakalanmak
E	마음에 들다	Maima dılđa	Hoşuna gitmek, beğenmek
F	시험에 들다	Şihome dılđa	Sınava tutulmak
G	동아리에 들다	Donğarie dılđa	Gruba dâhil olmak
H	10 등 안에 들다	Şib dıng ane dılđa	İlk 10'a girmek
I	풍년에 들다	Punğnyıone dılđa	Bolluk yılı olmak

Tablo 6. dılđa(들다) fiilinin farklı anlamları

Yine Korecedeki 'ssıda(쓰다)' sözcüğü hem hareket hem durum fiili olarak 'takmak', 'kullanmak', 'yazmak', 'uğramak', 'acı olmak', 'idare etmek' gibi bir çok anlam taşımaktadır. Bu anlamlar tablo 7.'de cümlelerle verilmiştir.

Sıra	Korece Cümle	Sesletimi	Anlamı
A	안경을 쓰다	Angyıonğıl ssıda	Gözlük takmak
B	펜을 쓰다	Penıl ssıda	Kurşun kalem kullanmak
C	펜으로 쓰다	Penıro ssıda	Kurşun kalemle yazmak
Ç	누명을 쓰다	Numyıonğıl ssıda	İftiraya uğramak
D	약이 쓰다	Yagi ssıda	İlaç acı
E	윗놀이에서 말을 잘 쓰다	Yunnoriesıo marıl cal ssıda	Yud oyununda piyonu iyi idare etmek

Tablo 7. ssıda(쓰다) fiilinin farklı anlamları

Türkçede tek bir sözcüğün Korecede farklı sözcüklerle karşılık bulduğu durumlar da söz konusudur. Korece ve Türkçe fiiller karşılaştırıldığında bir dildeki tek bir fiilin öbür dilde çeşitli şekillerde karşılık bulduğu görülür.

Örneğin Türkçedeki 'kesmek' sözcüğü Korecede çok farklı sözcüklerle karşılık bulmaktadır. 'Kesmek' sözcüğünün oldukça geniş olan anlam içeriği Korecede her durum için ayrı bir sözcükle ifade edilmektedir. 'Kesmek' fiili duruma göre 'beda(베다)', 'carıda(자르다)', 'ggınta(끊다)', 'ggaggda(깎다)', 'cıoldanhada(절단하다)' şeklinde Korecede karşılık bulmaktadır.

Sıra	Korece Cümle	Sesletimi	Anlamı
A	손을 베다	Sonıl beda	Eli kesmek(kazara)
B	빵을 자르다	Bbaŋıl carıda	Ekmeği kesmek
C	관계를 끊다	Goangerıl ggınta	İlişkiyi kesmek
Ç	잔디를 깎다	Candırıl ggaggda	Çimleri kesmek
D	전선을 절단하다	Cıonsıonıl cıoldanhada	Kabloyu kesmek

Tablo 8. 'Kesmek' fiilinin Korecedeki farklı karşılıkları

Yine 'açmak' ve 'kapamak' fiilleri Korecede çok farklı karşılıklar bulmaktadır. Bu tür durumlar Korece öğrenen kişiler için sözcük ediniminde büyük zorluklara sebep olmaktadır. Açmak ve kapamak fiillerinin Öz Korece karşılıklarının yanı sıra Hanca karşılıkları da vardır. Aşağıdaki tablo 9.da 'açmak' fiilinin Korecedeki karşılıkları incelenmiştir. Toplam 10 farklı durumda 10 farklı sözcüğün Türkçe karşılığının 'açmak' olduğu örnek cümlelerde görülebilir. Bunlar 'yıolda(열다)', 'kıyıda(켜다)', 'ddıda(뜨다)', 'pyıoda(펴다)', 'pyıolçıda(펼치다)', 'ddada(따다)', 'şıcakada(시작하다)', 'tıda(트다)', 'geda(개다)', 'geıopada(개업하다)'dır.

Sıra	Korece Cümle	Sesletimi	Anlamı
A	문을 열다	Munıl yıolda	Kapıyı açmak
B	라디오를 켜다	Radiorıl kıyıda	Radyoyu açmak
C	눈을 뜨다	Nunıl ddıda	Gözü açmak
Ç	책을 펴다	Çegıl pyıoda	Kitabı açmak
D	손을 펼치다	Sonıl pyıolçıda	Eli açmak
E	통조림을 따다	Tonğcorımıl ddada	Konserve açmak
F	화제를 시작하다	Hoacerıl şıcakada	Konu açmak
G	길을 트다	Gırıl tıda	Yol açmak
H	날씨가 개다	Nalşıga geda	Hava açmak/açılmak
I	개업하다	Geıobhaba	Dükkan, işyeri açmak

Tablo 9. 'Açmak' fiilinin Korecedeki farklı karşılıkları

Aynı şekilde ‘kapatmak’ fiilinin de Korecede pek çok karşılığı bulunmaktadır. Türkçedeki ‘kapatmak’ sözcüğü Korecede ‘dadda(닫다)’, ‘ggıda(끄다)’, ‘gamda(감다)’, ‘diopda(덮다)’, ‘ciobda(접다)’, ‘congnyohada(종료하다)’, ‘mamurihada(마무리하다)’, ‘peopada(폐업하다)’ gibi farklı sözcüklerle karşılık bulmaktadır. Bunlarla ilgili örnek cümleler tablo 10.da verilmiştir.

Sıra	Korece Cümle	Sesletimi	Anlamı
A	문을 닫다	Munıl dadda	Kapıyı kapatmak
B	라디오를 끄다	Radiorıl ggıda	Radıyoyu kapatmak
C	눈을 감다	Nunıl gamda	Gözü kapatmak
Ç	책을 덮다	Çegıl diopda	Kitabı kapatmak
D	우산을 접다	Usanıl ciobda	Şemsiyeyi kapatmak
E	사건을 종료하다	Saggionıl congnyohada	Olayı kapatmak
F	화제를 마무리하다	Hoacerıl mamurihada	Konuyu kapatmak
G	폐업하다	Peiohada	Dükkan, işyeri kapatmak

Tablo 10. ‘Kapatmak’ fiilinin Korecedeki farklı karşılıkları

Böyle durumlar sıfatlarda da ortaya çıkmaktadır. Özellikle tat ya da renklerle bağlantılı olan kavram grupları Korecede Türkçeye göre daha çeşitlidir. Türkçede bir sözcükle ifade edilen sıfatların Korecede en az iki sözcükle karşılık bulduğu örnek epey çoktur. Tablo 11.’de soğuk olmak sıfatının Korece karşılıkları, tablo 12.’de ise güzel olmak sıfatının karşılıkları verilmiştir.

Tablo 11.de Türkçe ‘soğuk olmak’ sözcüğünün Korecedeki karşılıkları örnek cümlelerle verilmiştir. Bunlar, ‘çada(차다)’, ‘çagabda(차갑다)’, ‘çubda(춥다)’, ‘nengcionghada(냉정하다)’, ‘neng(냉)’dir. Tablo 11D’deki ‘neng’ hecesi soğuk anlamına gelen Hanca kökenli bir hecedir.

Sıra	Korece Cümle	Sesletimi	Anlamı
A	물이 차다	Muri çada	Su soğuk
B	손이 차갑다	Soni çagabda	El soğuk
C	날씨가 춥다	Naşiga çubda	Hava soğuk
Ç	사람이 냉정하다	Sarami nengcionghada	İnsan soğuk
D	냉전	Nengcion	Soğuk savaş

Tablo 11. ‘Soğuk’ sözcüğünün Korecedeki farklı karşılıkları

Yine tablo 12.'de 'güzel olmak' sözcüğüne karşılık gelen Korece sözcükler örnekleri ile verilmiştir. Tablo 12.'de görülen Korece 'Arımdabda(아름답다)', 'yebbıda(예쁘다)', 'ıoyıobbıda(어여쁘다)', 'gobda(곱다)', 'mi(미)' gibi sözcükler Türkçede 'güzel olmak' anlamına gelen benzer anlamlı sözcüklerdir. Tablo 12D'de görülen 'mi(미)' hecesi Hanca kökenlidir ve 'güzel' anlamına gelir. Bu hecenin olduğu sözcüklerin 'güzel olmak'la alakalı olduğu anlaşılabilir. Aralarında ufak farklar olduğu için birinin kullanıldığı durumda bir diğeri kullanılmaz. Bu sebeple bu sözcüklerin edinimi ve doğru kullanımı yabancı öğrenciler için zorluk teşkil etmektedir. Bu sözcükler arasındaki ufak farkları ise tablo 13.'te görmek mümkündür.

Sıra	Korece Cümle	Sesletimi	Anlamı
A	경치가 아름답다	Gyionğçıga arımdabda	Manzara güzel
B	아기의 눈이 예쁘다	Agıy nuni yebbıda	Bebeğin gözleri güzel
C	그 여자의 얼굴이 어여쁘다	Gı yıocay ıolguri ıoyıobbıda	O kadının yüzü güzel
Ç	피부가 곱다	Pibuga gobda	Cildi güzel
D	그녀는 미인이다	Gınyionın miinida	O kadın güzel

Tablo 12. 'Güzel' sözcüğünün Korecedeki farklı karşılıkları

Cümle \ sözcük	아름답 다	예쁘다	어여쁘다	곱다	미인
소녀가(sonyıoga) küçük kız	+	+	+	+	+
마음씨가(maimşıga) kalbi	X	X	X	+	X
걸음걸이가(gıorımgıoriga) yürüyüş	X	+	X	X	X
경치가(gyionğçıga) manzara	+	X	X	X	X

Tablo 13. 'Güzel olmak' anlamına gelen Korece sözcüklerin kullanımı

3.1.2. Eş seslilik ilişkisi

Eş seslilik ilişkisi, yazımı aynı olan bir sözcüğün farklı anlamları karşılmasıdır. Hanca kökenli sözcük çok olduğundan Korecede eş sesli sözcük oldukça fazladır. Korecede bulunan eş sesli sözcüklerin çoğu Hanca kökenlidir ve bunların Korece yazılış ve okunuşları aynı olduğundan aralarındaki fark ancak Hanca yazılışlarından anlaşılabilir.

Eş sesli sözcükler biçim olarak aynı olup tek sözcük gibi görünmesinin yanı sıra esas olarak farklı sözcüklerdir.

Aşağıdaki tablo 14.'te 'be(배)' sözcüğünün dört farklı anlamı olduğu görülebilir. Tablo 14.'te 'be(배)' sözcüğünün Türkçede 'karın', 'gemi', 'kat', 'armut' gibi farklı anlamları olduğu örneklerle gösterilmiştir.

Sıra	Korece Cümle	Sesletimi	Anlamı
A	배를 먹었다	Beril mığodda	Armut yedim
B	배가 아프다	Bega apıda	Karnım ağrıyor
C	배를 탔다	Beril tadda	Gemiye bindim
Ç	속도가 두 배로 빨라졌다	Sogdoga du bero bballacıodda	Hız iki kat arttı

Tablo 14. Korece eşsesli 'be' sözcüğünün Türkçedeki karşılıkları

Yine tablo 15.'te Hanca kökenli 'yiongi(연기)' sözcüğünün 'erteleme', 'rol', 'duman' anlamlarını taşıyan eş sesli bir sözcük olduğu görülebilir. Korecede eş sesliliğin Hanca kökenli sözcüklerde daha çok olduğu görülür. Bu sözcüklerin anlamları kimi zaman metinden kimi zaman da Hanca yazılışlarına bakılarak anlaşılabilir.

Sıra	Korece Cümle	Sesletimi	Anlamı
A	그 배우는 연기를 잘 한다	Gı beunin yiongirıl cal handa	O oyuncu iyi rol yapar
B	회의를 연기했다	Höiyırıl yionghedda	Toplantıyı erteledik
C	집에서 연기 난다	cibesio yiongi nanda	Evden duman çıkıyor

Tablo 15. Korece 'Yiongi(연기)' sözcüğünün Türkçe karşılıkları

3.2. Sözcükler arası anlam ilişkisi

3.2.1. Eş anlam ilişkisi

İkiden fazla sözcüğün benzer anlamlar taşıdığı durumlara eş anlamlı sözcükler denir. Örneğin Korecede 'kullanmak' anlamında üç sözcük yaygın olarak kullanılır. Bunlar, 'ssıda(쓰다)', 'sayonghada(사용하다)', 'iyonghada(이용하다)'dır. Korece eş anlamlı sözcükler anadil, Çince, batı dilleri arasında ikili veya üçlü oluşum göstermektedir. Öz Korece sözcükler arasında da eş anlam ilişkisi görüldüğü gibi Öz Korece ve Hanca kökenli sözcükler arasında da eş anlamlılık ilişkisi oldukça fazla görülmektedir. Aynı zamanda Korece, İngilizce gibi Batı dillerinden sözcük aldığı için eş anlamlılık ilişkisi bu şekilde de ortaya çıkmaktadır.

Aşağıdaki tablo.16'da Öz Korece sözcükler arasındaki eş anlamlılığa, tablo 17.'de Korece ve Çince kökenli sözcükler arasındaki eş anlamlılığa, tablo 18.'de ise Korece ve

İngilizce kökenli sözcükler arasındaki eş anlamlılığa örnekler verilmiştir. Tablo 19.'da ise hem Korece hem Çince hem de İngilizce kökenli eş anlamlı bir örnek bulunmaktadır.

Sıra	Korece Sözcük	Sesletimi	Korece Sözcük	Sesletimi	Anlamı
A	달리다	dallıda	뛰다	ddüda	Koşmak
B	끝	ggıd	마지막	macimag	Son

Tablo 16. Korece-Korece

Sıra	Korece Sözcük	Sesletimi	Çince Sözcük	Sesletimi	Anlamı
A	날	Nal	일	il	Gün
B	아버지	Abıoci	부친	buçin	Baba

Tablo 17. Korece-Çince

Sıra	Korece Sözcük	Sesletimi	İngilizce Sözcük	Sesletimi	Anlamı
A	열쇠	yıolsö	키(-key)	ki	Anahtar
B	탁자	tagca	테이블(-table)	teibıl	Masa

Tablo 18. Korece-İngilizce

Korece	Sesletimi	Çince	Sesletimi	İngilizce	Sesletimi	Anlamı
잔치	cançi	연회	yionhö	파티-party	pati	Ziyafet, Parti

Tablo 19. Korece-Çince-İngilizce

Bu durum Türkçede de görülmektedir. Türkçe sözcük dağarcığı Arapça, Farsça, İngilizce ve Fransızcanın etkisinde kalmıştır. Eş anlamlı sözcükler Türkçe - Türkçe, Türkçe - Arapça, Türkçe - Farsça ya da Türkçe - Fransızca olarak ortaya çıkar. Bununla ilgili örnek sözcükler aşağıdaki tablo 20.'de görülebilir.

Türkçe- Türkçe	Türkçe- Arapça	Türkçe- Farsça	Türkçe- Fransızca	Yabancı yabancı dil
cimri- pinti	hediyeye- armağan	umar- çare	önder – lider	doktor- hekim
ırak- uzak	özel - hususi	kılavuz- rehber	araba- otomobil	bulvar – cadde

yemek-aş	koşul-şart	uyum-ahenk	durum- pozisyon	pozisyon-statü
----------	------------	------------	--------------------	----------------

Tablo 20. Eş anlamlı Türkçe Sözcük örnekleri

3.2.2. Zıtlık ilişkisi

İki sözcüğün anlamca birbirine zıt olmasına zıtlık ilişkisi denir ve zıtlık ilişkisindeki sözcükler de zıt anlamlı sözcükler olarak ifade edilir. Zıtlık ilişkisi ‘tümleyici’, ‘dereceli’ ve ‘yönlü’ olmak üzere üç grupta incelenebilir.

Tümleyici zıtlık; birbirini tamamlayan, biri olmadan diğ erinin var olamayacağı zıt anlamlı sözcükleri kapsar. Tablo 21.’de tümleyici zıtlık ilişkisi gösteren sözcükler bulunmaktadır. Tümleyici zıtlık ilişkisi olan sözcüklerde bir sözcük onaylandığında diğ eri kabul edilmeyordur. Yine azlık-çokluk zarfları kullanılamayacağı gibi kıyaslama da mümkün değildir.

Sıra	Korece	Sesletimi	Türkçe	Korece	Sesletimi	Türkçe
A	있다	idda	var	없다	obda	yok
B	살다	salda	yaşamak	죽다	cugda	ölmek
C	여자	yıoca	kadın	남자	namca	erkek

Tablo 21. Tümleyici Zıtlık Gösteren Sözcükler

Dereceli zıtlık ilişkisi ise genelde sıfatlarda görülür. Zıt anlamlı iki sıfat arasında farklı durumlar söz konusu olabildiği için bu zıtlık ilişkisini dereceli zıtlık denilebilir. Tablo 22’de görülen ‘iyi’ ile ‘kötü’ arasında ve ‘kolay’ ile ‘zor’ arasında başka durumlar da söz konusu olabilmektedir. Birini kabul etmemek diğ erini onaylamak anlamına gelmez. Ayrıca dereceli zıtlık ilişkisinde sözcükler azlık-çokluk zarfı alabildiği gibi kıyaslamalar da yapılabilir.

Sıra	Korece	Sesletimi	Türkçe	Korece	Sesletimi	Türkçe
A	좋다	cota	iyi	나쁘다	nabbıda	kötü
B	쉽다	şübda	kolay	어렵다	ıoryıobda	zor

Tablo 22. Dereceli Zıtlık Gösteren Sözcükler

Yönlü zıtlık ilişkisi; ters yöne hareketi belirten zıtlık ilişkisidir. Belli bir nokta merkezinde iki sözcüğün yer değı ştirmesi ile ortaya çıkan zıtlık ilişkisidir. Örneğ in ‘çıkmaq’ ve ‘inmek’ sözcükleri birbirinden zıt yönlelere doğru yönelmeyi gösterir. Bu zıtlık ilişkisine mekânsal örnek ‘alt x üst’, ‘ön x arka’, ‘sağ x sol’, insan ilişkilerine örnek ‘karı x koca’, ‘öğ retmen x öğrenci’, ‘ebeveyn x evlat’, hareket örneğ i olarak da ‘gelmek x gitmek’, ‘almak x satmak’ vs. verilebilir. Bu sözcükler arasında zıt bir bağlantı olduğu görülür.

Sıra	Korece	Sesletimi	Türkçe	Korece	Sesletimi	Türkçe
A	의사	ıysa	doktor	환자	hoanca	hasta
B	가르치다	garıçıda	öğretmek	배우다	beuda	öğrenmek
C	주다	cuda	vermek	받다	badda	almak

Tablo 23. Yönlü Zıtlık Gösteren Sözcükler

Bunların dışında Korecede zıtlık ilişkisi olan bazı fiillerin Türkçede olumsuzluk eki aldığı durumlar vardır. Örneğin ‘alda(알다)’ ile ‘morıda(모르다)’ ve ‘coahada(좋아하다)’ ile ‘şirohada(싫어하다)’ durumu Türkçede farklı bir sözcikle ortaya çıkmayıp olumsuzluk ekiyle oluşturulur. Türkçedeki ‘bilmek’ fiili ‘alda(알다)’ olup, olumsuz haldeki zıt anlamlısı ‘bilmemek’ ise ‘morıda(모르다)’dır. Yani Korecede iki ayrı fiil olarak karşımıza çıkmaktadır. Yine ‘hoşlanmak’ anlamındaki ‘coahada(좋아하다)’ sözcüğünün zıttı hoşlanmamak anlamındaki ‘şirohada(싫어하다)’dır.

3.2.3. Üst Başlık Anlamı - Alt Başlık Anlamı ilişkisi

Co Hyonyong(2000) Korecede sözcüklerin hiyerarşik olarak üst-alt yapısı oluşturduğunu ifade eder. Üst anlamdaki sözcük ile alt anlamdaki sözcükler arasındaki ilişki hiyerarşiktir. Korecede görülen bu anlam ilişkisi Türkçede ‘genel anlam’ – ‘özel anlam’ ilişkisi ile benzerdir. Pek çok kavram ve nesneyi topluca belirten sözcükler vardır. Bu sözcüklerin en geneline ‘genel anlamlı sözcük’ denilebilir. Genel anlamlı sözcük söylendiğinde zihinde canlanan diğer sözcükler ‘özel anlamlı sözcük’ sınıfına girer.

Aşağıdaki tablo 25’te ‘balık’ sözcüğü üst anlam sözcüğüdür. Balık başlığı altındaki diğer sözcükler ise alt anlam sözcükleridir. Korece sözcük ediniminde üst başlık olan ‘balık’ sözcüğü ile bağlantılı olarak birçok balık türünün birlikte edinilmesi faydalı olacaktır.

Üst başlık	Korece	Sesletimi	Türkçesi
	생선	Senğsion	Balık
Alt başlıklar	고등어	Godınğio	Uskumru
	멸치	Myıoıçı	Hamsi
	농어	Nonğio	Levrek
	연어	Yıonıo	Somon
	송어	Sonğio	Alabalık
	참치	Çamçı	Ton Balığı

Tablo 25. Üst Başlık-Alt Başlık Sözcükleri

4. Sonuç

Sözcük, iletişimin temel unsurudur ve sözcükler olmadan iletişim mümkün değildir. Sözcük bilgisinin dil yeteneğinin ölçülebildiği temel araç olduğu düşünüldüğünde sözcük eğitiminin ne denli önemli olduğu anlaşılır. Sözcük eğitiminde sözcükler sadece dizin şeklinde verilmemeli anlam ilişkilerine göre ele alınmalıdır.

Burada öncelikle genel çerçevede Korece sözcük yapısı incelenmiş daha sonra anlam ilişkileri yönünden Türkçe ve Korece sözcükler karşılaştırılarak analiz edilmiştir. Korece sözcük yapısının baskın özelliklerinin yanı sıra Türkçe sözcük yapısı ile farklılık gösterdiği durumlara da örneklerle değinilmiştir.

Anlam ilişkisi yönünden incelendiğinde tek sözcüğün içerdiği anlam ilişkisi ‘çok anlamlılık’ ve ‘eş seslilik’ olarak görülür. Sözcükler arası anlam ilişkisi ise ‘eş anlamlılık’, ‘zıt anlamlılık’, ‘üst-alt anlamlılık’ olarak üç grupta incelenmiştir. Bu çalışmada anlam ilişkileri yönünden sözcüklerin sınıflandırılması Koreli araştırmacıların Korece sözcükler üzerine yaptığı sınıflandırma temel alınarak yapılmıştır.

Korece sözcük yapısı ile ilgili Türkiye’de yapılmış hali hazır bir çalışma bulunmamaktadır. Bu çalışmanın amacı hem bu boşluğu doldurmak, hem de Korece sözcük yapısının ve anlam ilişkilerinin daha sistemli bir şekilde anlaşılmasını sağlamaktır. Zengin bir yapıya sahip olan Korece sözcük hazinesinin iyi incelenip tanıtılması Türk öğrencilerin Korece öğreniminde kolaylık sağlayacaktır.

KAYNAKÇA

- Aksan, Doğan, *Anlambilim*, Engin Yayınevi, Ankara 1999.
- Bak Yongşun(박영순), *Yabancı Dil olarak Korece Eğitimi*(외국어로서의 한국어 교육론), Dosio Çulpan Volin(도서출판 월인), Seul 2001.
- Carter, Ronald, *Vocabulary: Applied Linguistic Perspectives*, Routledge, Londra 1998.
- Co Hyionyong(조현용), *Korece Sözcük Eğitimi*(한국어 어휘교육 연구), Bagicıong(박이정), Seul 2000.
- Gim Goanghe(김광해), *Kore Dili Sözcük Hazinesi Tespiti*(국어 어휘론 개설), Cimmundanğ(집문당), Seul 1995.
- _____, *Sözcük Bilgisi ve Değerlendirme*(어휘력과 어휘력의 평가), Sıonçionğıomun 25. Sayı(신청어문 제 25 집), Seul 1997.
- İ Çıngu(이충우), *Korece Sözcük Eğitimi için Başlıca Sözcük Derlemesi*(한국어 어휘 교육을 위한 대표 어휘 설정), Gugıo Gyoyuk(국어교육), 19-39, Hangug Gugıo Gyoyug Yıonguhö(한국국어교육연구회). Seul 1994.
- Türközü S. Göksel, *Korece ve Türkçe Arasındaki Benzerlikler*, Likya Yayınları, Ankara 2009.
- Türközü S. Göksel-Kim S., *Korece 2*, Lotus Yayınları, Ankara 2013.